

INCB besöker ECAD

Bild: INCB:s delegation hos ECAD den 7 september. Från vänster: Madan Mohan Bhatnagar, medlem i INCB:s styrelse, ECAD:s Tomas Hallberg, Beate Hammond från INCB:s kansli och Philip O. Emafo, INCB:s ordförande.

- Det finns ingen risk att INCB blir drogliberal, deklarerade dess ordförande, Philip O. Emafo, vid ett besök hos ECAD i Stockholm. - Även om man har en tillåtande uppfattning när man kommer till oss så förändras den med uppdraget. Vårt uppdrag är juridiskt. Vi har en lagstiftning som skall skyddas och en lagtext att följa. Eftersom vi tar alla beslut i konsensus så har vi också långa och ingående diskussioner innan vi tar beslut. Det gör att det blir mycket svårt att få igenom en uppfattning som strider mot andemeningen i FN:s narkotikakonventioner.

Varje år gör INCB besök i olika länder för att på plats få en uppfattning om hur man följer FN:s konventioner. Det var 12 år sedan Sverige fick besök och mycket har ändrats under den här tiden. Socialdepartementet stod som värd för besöket som omfattade bland annat besök på Maria Ungdom, polisen och Mobilisering mot narkotika. Besöket på ECAD var ett önskemål från delegationen.

- Vi ville gärna träffa er för att höra närmare om ert arbete, förklarade Philip O Emafo. Det arbete som frivillighetsorganisationer

gör för kampen mot narkotikamissbruket är av mycket stor betydelse. Vi värdesätter också mycket det stödet för FN:s konventioner som bland annat er organisation visade i insamlandet av 1,3 miljoner namnunderskrifter inför FN:s narkotikakommissionens 46:e session i Wien förra året. FN:s narkotikakonventioner behöver allt stöd de kan få och vi är tacksamma för det jobb ECAD lägger ned på det.

"Vårt uppdrag är juridiskt. Vi har en lagstiftning som skall skyddas och en lagtext att följa." Philip O Emafo

Angående de omdiskuterade injektionsrummen underströk Philip O. Emafo att "INCB är mycket tydlig med är att injektionsrum är ett brott mot FN:s narkotikakonventioner".

- Det har vi deklarerat många gånger och trots det så går det rykten om motsatsen. Att det finns ett förslag om inrättande om sådana faciliteter i Oslo är oroande. Det är kanske dags för oss att åka till Norge, avslutar INCB:s ordförande.

ECAD resebidrag

Resebidrag för studiebesök mellan ECAD-medlemsstäder

§ 1 Representanter för medlemsstäderna kan ansöka om resebidrag för att genomföra ett studiebesök till en annan ECAD-stad. Ansökan ska vara godkänd av ECAD:s kontaktperson i ansökarstaden

§ 2 Ansökan på max en A-4 sida på engelska, svenska eller ryska ska ange

- studiebesökets syfte
- sökandes kontaktpuppgifter
- staden man vill besöka
- värden för besöket
- besökets längd
- beräknade kostnader
- godkännande av ECAD:s kontaktperson i ansökarstaden

§ 3 ECAD beviljar resebidrag på maximalt 500 euro per person.

§ 4 Ansökningarna behandlas i turordning och beviljas om ansökningskraven är fyllda. Antalet beviljade bidrag är begränsat till årligen budgeterade medel för ändamålet.

ECAD BIDRAG

Medlemsstäder som har tidigare emottagit studiebesök har prioritet framför dem som inte har det. ECAD:s huvudkontor beslutar om beviljande eller avslag av inkomna ansökningar

§ 5 Resebidragen betalas efter det att besökaren inom två veckor från hemkomsten har lämnat in en reserapport till ECAD:s huvudkontor. Rapporten ska vara så utformad att den kan publiceras i ECAD:s nyhetsbrev och/eller på vår hemsida.

För ytterligare information:
e-post: ecad@ecad.net
tel 08-5082 9362
fax 08-5082 9466

Använd dina möjligheter att lära genom att träffas!

Skador av hasch och marijuana

En genomgång av vetenskapliga studier publicerade till och med hösten 2003

På uppdrag av Folkhälsoinstitutet sammanställde Jan Ramström 1996 en kunskapsöversikt av skador – psykiska såväl som fysiska – som kan uppkomma vid bruk av cannabis. I samband med Förenta Nationernas extra generalförsamlingsmöte om narkotikamissbruk år 1998 gavs översikten ut även på engelska. Nu presenterades en uppdatering med de vetenskapliga studier som publicerats fram till och med hösten 2003.

Jan Ramström urskiljer följande **trender inom forskningsfältet** under den gångna 7-årsperioden:

- Ett ökat intresse för cannabis skadeverkningar
- Större oro över det ökande cannabismissbruket
- En allt större efterfrågan på behandling vid cannabismissbruk

Enligt hans uppfattning är kombinationen av allt yngre debutålder bland missbrukarna, allt fler välgjorda skaderapporter (speciellt förtydligandet av risken för psykiska och psykosociala störningar hos cannabisrökande ungdomar) samt preparatens ökande styrka bakgrunden till den tendens inom forskarvärlden som kan beskrivas som "det här måste vi se allvarigare på än vi gjort tidigare". Visst har det funnits ett stort antal forskare som då och då understrukt vikten av att inte underskatta skadeverkningarna men nu förfaller de bli allt fler. Ramström konstaterar att "vi befinner oss i den egendomliga situationen att forskare och kliniskt verksamma blir allt mer oroade medan allmänheten, inte minst i Europa, verkar bli allt mindre oroad".

Avsikten med genomgången har varit att i en och samma skrift redovisa både slutsatser om skadeverkningar (bevisade, misstänkta och uteslutna) och redogörelser för vilket vetenskapligt stöd som finns för dessa slutsatser. Dessutom får läsaren anvisningar om var man kan finna den ursprungliga presentationen (alternativt en äldre allmänt accepterad sammanfattning) av de forskningsresultat som åberopas.

Exempel 1

(Ashton, 2001): "förr" 1960- och 1970-talen

Marijuanacigarretter förr 1–3 procent THC (cirka 10 mg/cigarett – reefer).

Marijuanacigarretter nu 6–20 procent THC (cirka 60–200 mg/cigarett – joint).

Haschkakor nu 10–20 procent THC.

De nya studierna har inte bara funnit statistiska samband utan också orsakssamband mellan cannabisrökning och psykosor, alternativt psykotiska symtom. Cannabis interaktion med psykotiska tillstånd utgör ett av de mest alarmerande förhållanden som faller under rubriken "cannabis skadeverkningar".

Cannabis hör till de mest psykopatogena narkotiska preparaten. På grund av sin stora spridning får detta en betydande effekt för individerna och samhället. Det kan nämnas att opiaterna (heroin med flera), förutom själva tillvänjningen, har betydligt mindre giftutlösta (toxiska) psykiatriska komplikationer än cannabisberedningarna.

Exempel 2

Följande psykiska störningar/sjukdomar är aktuella genom att cannabismissbruket anses kunna orsaka den psykiska störningen, utlösa latent sjukdom eller förvärra en befintlig störning:

- Beroendeutveckling
- Förvirringstillstånd (konfusion)
- Cannabispsykosor
- Schizofreni
- Övriga psykosor
- Ångesttillstånd
- Depersonalisationssyndrom
- Depressioner
- Själv mord
- Amotivationssyndrom
- Impulsivt våldsbeteende

De kroniska effekterna yttrar sig bland annat i: minskad förmåga att genomföra komplexa tankeoperationer, sämre koncentrationsförmåga, minskad förmåga att bearbeta information, försämrat korttidsminne, minskad tankemässig flexibilitet och förmåga att lära av erfarenhet, försämrade förmåga till långsiktig strategisk planering. Vidare svårigheter att formulera sig verbalt i nya, ovana situationer där gamla tankesätt och kunskaper inte räcker.

Angående cannabis som inkörsport till tyngre droger skriver Ramström att "först sena metodologiskt väl genomförda undersökningar (bland annat framåtblickande, långsiktiga med ett stort antal personer som medverkat) har kunnat visa att även när man tagit hänsyn till andra kända och misstänkta faktorer påverkan kvarstår ett starkt samband mellan cannabisrökning och övergång till illegala droger.

Man tycks stå på tröskeln till att bevisa den omdiskuterade gatewayhypotesen, hypotesen om att cannabis i många fall utgör en inkörsport till tyngre droger".

Rapporten finns tillgängligt på Folkhälsoinstitutets hemsida www.fhi.se

Allt hårdare straff för narkotikabrott

Domstolarna dömer ut allt hårdare straff för narkotikabrott, informerar Ekot. Det visar icke publicerad statistik från Brottsförebyggande rådet som Ekot har gått igenom.

Ekot:s undersökning visar att 56 procent eller nästan 6 av 10 som döms till fängelsestraff på fyra år eller mer döms för narkotikabrott. För tre år sedan låg siffran på 43 procent. Den genomsnittliga strafftiden har också ökat och blivit sju månader längre än för tre år sedan.

Ekot jämför det genomsnittliga straffet för grova narkotikabrott med sådana för allvarliga våldsbrott och säger att till exempel grov misshandel och väpnat rån ger betydligt kortare straff. Våldtäkt ger inte ens hälften så långa straff och sexuellt umgänge med barn ger i genomsnitt ett straff på 1,5 år.

Oslos öppna drogszen stängd

”Plata”, den ökända öppna drogszenen i Oslo, stängdes i början på juni i år. ”Plata” som under en lång tid har varit känd långt utanför Norge som en plats där man kunnat köpa alla slags narkotika ser idag helt annorlunda ut. Tidigare kunde man med lätthet räkna till över hundra missbrukare som stod och hängde runt den lilla kiosken utanför centralstationen. Narkotikahandeln pågick helt öppet och narkomanerna satt i parken och injicerade.

Kiosken är numera borta och det är också narkomanerna. Parken utanför centralstationen ser ut som vilken stadspark som helst och lugnet är återställt.

- Det här är en noga planerad aktion, berättar Björg Månum Andersson, socialtjänstchef i Oslo kommun för ECAD:s Tomas Hallberg på besök i Oslo. Innan vi satte igång hade vi bildat en grupp med bland annat fem statssekreterare, borgmästaren i Oslo, högste polischefen och högsta cheferna för sociala myndigheterna i Oslo. Vi förstod att för att lyckas så måste vi samarbeta mellan myndigheterna och alla måste ta sitt ansvar. En av huvudfrågorna var hur vi skulle kunna ta om hand de missbrukare som flyttas av poli-

sen. Därför hade vi redan när aktionen startade ordnat med extra boendeplatser för de behov som skulle uppstå, matserveringar och dagcentral för missbrukare.

En viktig roll har givetvis polisen spelat. Genom att beivra brottsligheten, framför allt narkotikabrott men även annan brottslighet, så har de på kort tid splittrat upp de grupper som brukade samlas runt ”Plata”. Genom samarbete med sociala myndigheterna har man lyckats slussa iväg missbrukare till vård, ungdomar samt inflyttade hemlösa missbrukare hem till sina egna kommuner.

- Från början var vi ca 30 poliser men nu är det bara hälften kvar som upprätthåller ordningen, berättade en ung uniformerad polis på cykel på Karl Johan. Det har varit mycket stimulerande att arbeta med Plataprojektet, framför allt när man ser hur snabbt vi nådde så bra resultat. Bland annat så har överdödsfallen halverats här i centrum.

Visst finns det narkomaner kvar i centrum. De är dock inte lika många.

- Vi har märkt en klar nedgång på antalet besökare till vårt sprututdelningsprogram, berättar ansvarig sjuksköterska, på den nattöppna mottagning som tar emot narkoma-

ner, plåstrar om och ger lättvård.

- Personligen så tror jag att det behövs mer tvång för att komma till rätta med de mest nedgångna missbrukarna, fortsatte hon.

Kritik mot stängningen har framför allt framförts av Kyrkans stadsmission i Oslo, som menar att man bara har flyttat på problemen. Stadsmissionens personal har fått det svårare att nå fram till missbrukarna och är mycket kritiska till myndigheternas arbete.

Polisprofessorn Johannes Knutsson vid Norska Politihögskola är av en annan uppfattning:

- All internationell erfarenhet visar att problemen inte blir konstanta när man på det här sättet stänger öppna drogszen, säger han.

- Istället ändrar problemen karaktär och blir mindre skadliga i sina konsekvenser.

Knutsson nämner bland annat två sådana aktioner i Stockholm som exempel, en på 70-talet och en på 80-talet.

- Min erfarenhet är att myndigheterna alltid får ta till extra ordinära åtgärder när problemen vuxit sig för stora, avslutar han.

Fler öppna drogszen i Stockholm?

23 september: presskonferens om samordnat arbete mot droghandel och missbruk

Sergels torg är inte längre enda öppna drogarenan i Stockholm. Även vid Gullmarsplan, Rinkeby centrum och Tensta centrum är det numer lätt att få tag i narkotika. Kartläggningen som beställts av regeringen visar även på brister i samarbetet mellan socialtjänst, polis och beroendevården.

- Tillgången på droger är stor, kvalitén hög och priserna har sjunkit. Det är köparens marknad, säger socialsekreterare Olli Puhakka, som på uppdrag åt Mobilisering mot narkotika gjort undersökningen.

Kartläggningen presenterades vid en presskonferens den 23 september och ska bli ett avstamp för polis, socialtjänst och vården för bättre samordnat arbete mot droghandel och missbruk i Stockholm.

Han har under försommaren intervjuat missbrukare, ansvariga myndigheter, föreningar och gjort egna fältstudier.

Utöver de fyra öppna drogarenorna - där störningar, bråk och vardagsbrott drabbar kringboende, förbipasserande och butiker -

finns flera halvöppna och tillfälliga handelsplatser i Stockholmsområdet. Gatuhandeln för droger är mer rörlig än tidigare, kontakt knyts vid olika trafikcenter eller via mobiltelefon och narkotikaaffärerna görs upp på andra platser, exempelvis i tunnelbanenätet och på pendeltåg.

Även om den mesta droghandeln sker via personliga kontakter och nätverk så är de öppna arenorna viktiga som samlingsplats och nyrekrytering av unga drogmissbrukare.

Folkhälsominister Morgan Johansson, som medverkade vid mötet, har tidigare påpekat för danskarna om problemet med öppen droghandeln i fristaden Christiania i Köpenhamn.

- Där har nu bodarna tagits bort. Lika lite som vi har accepterat öppen knarkförsäljning i Köpenhamn kan vi acceptera det på gatorna i Stockholm, sade han.

Länspolismästare Carin Götblad sade i en intervju till Drugnews:

- Vi har satsat stora resurser mot narkotikabrottsligheten senaste decenniet, men pro-

blemet känns oändligt. Fler döms, smugglingen ökar, tillgången är stor. Polisen gör insatser mot handeln, men det är inte meningsfullt om kommunens socialtjänst rustar ner, sade hon.

- Hur ska samarbetet kunna bli bättre?

- Gemensamma långsiktiga satsningar. Vi skulle vilja ha en ”missbruksakt” dit polisen kan föra en omhändertagen person som sedan kan slussas vidare för att få hjälp med exempelvis avgiftning och behandling. Vi håller även på att bilda gemensamma forum med socialtjänsten och vården i de olika distrikten, säger Götblad till Drugnews.

Även socialborgarrådet Margareta Olofsson (v) underströk vikten av långsiktigt samarbetet. Men hon talade mindre om hur missbrukarna konkret skulle få hjälp, och framhöll mer drogförebyggande arbete.

- Vi har många insatser riktade mot ungdomar och försöker få med vuxenvärlden. Och i de nya studierna av skolevers drog- ...

Har Sverige fått egna Harlem?

Samarbetsprojekt mellan Polisförbundet och MOB

Polisförbundet i samarbete med Mobilisering mot narkotika presenterade den 13 september en ny rapport "Har Sverige fått egna Harlem?". Rapporten handlar om polisens förutsättningar att bekämpa narkotikan och ger förslag på lösningar som ska förbättra och utveckla polisens roll i narkotikabekämpningen. Rapporten baserar sig på nära 190 intervjuer med närpolis, narkotikarotlar och länspolismyndigheter.

Hela 20 av 21 polismyndigheter och över hälften av intervjuade närpoliserna uppger att det finns kriminella nätverk i deras myndighet respektive deras egna närpolisområde. Kopplingen mellan kriminella nätverk, narkotikamissbruk och narkotikarelaterad brottslighet är tydlig.

Poliserna uppskattar att 55 procent av vardagsbrotten i deras närpolisområde begås av narkomaner och ytterligare 21 procent säger att andelen vardagsbrott begångna av narkomaner överstiger 75 procent. Drygt hälften av poliserna anser att de har fått tillräckligt med vidareutbildning inom narkotikaområdet. Det betyder, understryker rapporten, att andra hälften saknar viktiga kunskaper för att kunna bekämpa narkotikan.

Nästan var tredje närpolis och 38 procent av narkotikarotlarna upplever att man inte har tillräckligt med stöd av chefen i bekämpningen av narkotika. 76 procent av poliserna på narkotikarotlarna anser att de inte har möjlighet att använda rätt arbetsmetoder för att bekämpa brottslighet.

Poliserna själva tycker att samverkan är bäst med tullen och ger högst betyg till samverkan med socialtjänsten.

Enligt Drugnews tycker polisfacket att även om studien som gjordes i maj-juni är liten och inte helt vetenskaplig är slutsatserna korrekta.

- Det handlar om brist på ledarskap, utbildning och att enskilda polisers kunskap inte tas till vara idag. Vi vill bland annat se en centralt sammanhållen, ständigt återkommande vidareutbildning, sade Jan Karlsson, polisförbundets ordförande, som presenterade rapporten vid ett seminarium den 13 september.

Han varnar för att acceptansen för brott håller på att höjas. Men att drogproblem, utanförskap och arbetslöshet är samhällsproblem som inte polisen ensam kan lösa.

Många stora narkotikabeslag

Tullverket har under augusti och början av september gjort ovanligt många stora narkotikabeslag med tyngdpunkten i Skåne. I början av oktober sammanställs beslagsstatistiken för det tredje kvartalet men det står redan klart att det nuvarande kvartalet kommer att överträffa samma period förra året vad som avser heroin, kokain, amfetamin, cannabisharts och ecstasytab-

letter. Mellan den 1 juli och den 10 september har tullen beslagtagit 4,1 kilo heroin, 46 kilo amfetamin i fast form, 2,9 kilo kokain, 68 kilo cannabisharts samt 24 000 ecstasytabletter. Detta kan jämföras med 50 gram heroin, drygt 1 kilo kokain, 18 kilo amfetamin, 6,5 kilo cannabisharts och 52 ecstasytabletter samma period 2003.

/www.tullverket.se

Fler öppna drogsener...

Från sidan 3

... och alkoholvanor pekar inte längre alla kurvor åt fel håll, sade hon.

Landstingets representant, Klas Ek, berättade om satsningar på öppna mottagningar i Stockholms läns kommuner och satsningar på så kallade mini-marior för ungdomar.

- Men narkotikaproblemet går inte att vårda bort. Det krävs samarbete, ändrade attityder och mer resurser, sade Ek och vände sig mot folkhälsoministern.

Morgan Johansson berättade att regeringen satsar 820 miljoner kronor extra kommande tre år i hela landet för att stärka missbruksvården. Men då måste kommuner och landsting se till att hela vårdkedjan fungerar, tillade han.

Socialborgarrådet Margareta Olofsson var inte särskilt imponerad.

- Vi väntar med spänning vad det kan bli för Stockholms del. En grindslant är det vad du talar om? undrade hon.

Folkhälsoministern blev mörk i synen. - Vi gör den största satsningen på många år. Vi för över tre miljarder från försvaret som ska bantas - mindre militär, istället mer poliser, narkotikafria fängelser och insatser för missbrukare. Men då måste kommunerna också ställa upp och erbjuda missbruksvård, sade Morgan Johansson.

Av Drugnews/SL

Hela rapporten "Öppna drogmarknader i Stockholm" finns tillgängligt på www.mobilisera.nu

★ ABOUT YOU

He said - Ah, they are just complainers.

She said - And you?

Våra europeiska samhällen har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmissbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra barnbarns väl.

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs

ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66

e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru

zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65

ECAD Regional office in Latvia

vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv

Phone +371-7037330 Fax +371-7037331